

Pomhaj Bóh!

Cíklo 13.
31. měrza

Pětnik 5.
1895.

Serbiske njedželske Kopjenka.

Wudawaju so kózdu kobotu w Smolerjez knihicíschcérni w Budyschinje a su tam dostacé sa schtwórtlétuu pschedplatu 40 np.

Njedžela Judica.

Ef. 2, 13: Nětk pak seže wó we Khrystušu Jesušu, kiz něhdý dalozý seže byli, blízky sežinjeni psches tu krej Khrystušowu.

Nětk pak! To klineži, kaž naletni dych po czežkém frutym šymškém czažu, kaž měrna powjescz po dolhim krwawnym wojowanju, kaž horjestacze po czémnej žmijertnej nozy. Nětk pak! To dawa dusčam, kotrež běchu pschedstale so nadžijecz, nowu krobloscz, pohlad a muhlad do wježeleho, sbóžneho a wěsteho pschichoda! To sbudži mužnjeneho ducha, ihromadži samylene myſkle a pscheža a stoji jim wěsty kónz; to požylui, jažo stanycz, sprytacz s nowa kholžicz w Božej mozy. Nětk pak! Komu kłuscha tale wježela, wokschewjazo, sbudžoza powjescz?

Kiž seže w Khrystušu Jesušu. Njedýrbisch niz jenož wo Jesušu klysciez bycz. Njedýrbisch wo nim niz jenož historiske pôsnacze mécz abo žnano jenož druhí artikel wěry njedžecz. Njedýrbisch tež niz jenož swonkownje k zytkwi kłuschezc abo so, kaž wjele ludakow czini, jenož po swuczenym waschnju k Božemu kłowu a k Božemu blidu džerjecz; ně, dyrbisch k Anjeſej Jesuſej parſchonszny sadžerženje dostacz, dyrbisch do njeho płodženy a saſchecz-pjeny bycz. Dyrbi wěrnoscz pola naž bycz, so žmy so w kwj. kſchczenizy Jesuſa woblekli, psches wěru, kaž hałosa do winoweho pjeńka saſchecz-pjeni, kaž žiw stavu s nim, s kłowu swjasane. Sbóžnik praji: Ja we waž, wó we mni! To dyrbi so pola naž psches Božu hnadi, psches Žwiateho Ducha móz a wabjenje stacz. Potom płuczi nam

snamjo nadžije a wježeloscze: Nětk pak. A schto žmy s tym dostali, so žmy w Khrystušu Jesušu psches wěru sakorjenjeni a sałożeni?

Něhdý seže dalozý byli a nětko blízky sežinjeni. Daloki drje njemóže Bóh wot czlowjekow bycz. Pschetož Bóh njeje Bóh, kiz mohl daloki bycz, ale Bóh, kiz je bliski. Njemóže so nichto tak skradžu psched tym Knjesom khowacz, so by wón jeho njewidžał, njemóže nichto s kschidłami raňszych serow tak daloko czeknycz, so by Knjesowe wóczko jeho njewidžalo a jeho ruka jeho njedžahnyła. Pschetož tón Knjes, tón wěčny Bóh, je wschém žwojim skutkam a wožebje wschém czlowjekam bliski a pichitonny. Tola wot Božej hnady, wot Božej wutroby a luboscze može so czlowjek runje tak sdałowacz, kaž shubjeny byn, jako wón wot nana daloko psches kraj czehnjesche. Je doscž czlowjekow, kiz so w Božej bliskoſci tak boja, kaž stóſník, hdnyž wón běrza setka. Ssu dusche, kiz, hdnyž hłob wěčnosce jím do wucha klineži, to czuja, jako by jím swónczki kholých hręſchnikow na puczu k wotprawienju swonił. Duž tež tak czekny, hdnyž so tón Knjes jím pschiblizi; duž czekny wot Božeho kłowa a s Božeho doma a jím so jenož tam lubi, hdnyž su daloko wot Boha. Haj wschat, kaž chze czlowjek mécz, tak budże jemu potom. Chze-li czlowjek daloki bycz wot Boha, wot jeho hnady a mera, dha tón Knjes žwoju hnadiu nikomu njepschinuje. Wón pak ju tym posficiži, kiz su s daloka pschischli; wón jím ruku dawa a pôsczele jím powjescz, so wón jím žwoju wutrobu wotczini a žada, jich duschu jožo žwoje wobžedženstwo wobžedżecz. To wožebje tym płaczi, k fotymž

kwjaty japoščtol w našim tekscze rěči, pohanan, fiž běchu daloz wot Božeho hľubjenja.

Woni ſu nětk bliſz̄y ſežinjeni pſches Jeſu ſowu frej. Schtóż Boha teho kwjateho njeſnaje, tón ſebi myſli, ſo dyrbi ſo člowjek ſežinjeni pſches Jeſu ſowu frej. Schtóż ſwoje hréchi njepoſnawſhi ničo wo Božim hněwje njeſnaje, tón ſebi myſli, ſo móže člowjek ſežinjeni pſches Jeſu ſowu frej. Sswjathý japoščtol a wiſchitke w hľubokich bědženjach duſchow wuežiſczené Bože džeczi jo lepje wjedža. Woni wjedža, ſo dyrbi nam k temu Khrystu ſowa droha frej jako njevinovateho jehnječa pſchelata na hſižu pomhač a ſo móže ſežinjeni pſches nju naſcha wutroba ſ Bohom ſo ſjednač. Hafle hdyž je ſo to ſtało, je ſhwet ſ Bohom ſjednočený a žadyn hréchnik njeje wjazy daloti a wuſtořený wot Boha, ale bliſki a pola njeho w hnadže. A člowjek ſam? Hdyž wón we wěrje móz Khrystu ſoweje krve poſnaje, kaž pſches nju ſo wiſchón ſadžewk wotſtri, ſphyta a ſhrobli ſo wón ſ Bohu ſtupicž a ſo ſ njemu kaž zlonik wołacž: Božo, budž mi hréchnikej hnadny. Tak bliſko chzemy ſo tež my ſ njemu ſtajicž a jemu ſo pſchezo bóle pſchiblizicž pſches wěru w modlitwje a pſchistupicž, hač ſmň zylo bliſz̄y a wěczinje pola njeho.

Ja chzu rad tebje doſtačž,
Ach! ſdžerž mje pſchi ſebi,
Ja pſchi tebi chzu woſtačž,
Hdyž ſo eži roſkocži.
Twoja wutroba w tym eželi,
Hdyž duſcha we ſmijereči
Sso ſ eželom rójno dželi,
Mi budžesč w wutrobi.
Hamjeń.

Sswjecži tſjo kralojo.

(Pokracžowanje.)

V. Do Bethlehema.

1. Dwój o ſpěw.

So by eže namakali,
O džecžo kralowſke,
A tebje porvitali,
Wodž naſche krocžele!
Po tebi duſcha žada,
Po tebi wózko hlađa,
O ſbóžniko, pój, pój!

Bjes paſtyrja tu běchmy,
Duž nam ſo ſjewi ty;
Sa hwědu twojej džechmy,
Schto wo ſměch rodžachmy?
Sso poſaž, ſtudžen ſnadny,
A wotmuj naſche padý,
O ſbóžniko, pój, pój!

Sso wježeliny nětko,
So ja tak krótki ežaž,
O wulki hnady — ſwědko,
Ssy k ſebi dowjedl naž,
So ja bratra eže mamý,
Eži ruku wofoshamy.
O ſbóžniko, pój, pój!

2. Kač ſwjecži tſjo kralojo do Bethlehema pſchindžechu. (Declamazija.)

Kač ſelenja ſo paſtwy plódne,
Hdžez pucž do Bethlema dže!
Kač ſběhaja ſo hórfi mlódne,
Kač dol bjes wuſtawania kónz!
Jón ſyma njetraſchi, niž trupý,
Jón w lécze ſlónzo njeſpali.
Kaž rjenje ſežejá mórké ſupy,
Tak wón ſo ſtajinje ſeleni.

Pſches hona kralojo tam ežahnu,
Sso bliži hižo k wježoru;
Duž na kraj wiđza wupóžlamu
Nětk žahlotu ſmaragdowu.

Sso hory ſumpaju w ſlocže,
Sso rěčki ſwěčja naſdala,
Sso ſlónzo khowa na wiſchém ſlocže,
Sso hwěſda ſažo poſaſa.

Dženž ſtuvaſche ſ jich krocželemi
A džejſhe pſchezo prjedy nich,
Kaž ſwěčila bě raničej ſemi,
Hdžez běſche wubudžila jich.
Kaž tucžel čehnje ſwoje ſmuhi
Pſches wložne čorne mróčeče,
Tak hwěſda jich pſches ſwoje pruhi
Pucž ſbóžny ſ džecžu wjedžesche.

Sso ſ hórfi pſheſčeraja hona,
Tam leži ſyla paſthyſka,
Jich wubudžila paſk ſe ſona
Je hwěſda nanajkražniſcha,
Sso woblieža ſu jažnoſež měle
A běchu zylo ſwěčate,
Kaž ſylo běchu ſwěčki běle
Na ſtadlo wowzow drémaze.

Sso kralovu wójſto poſaſuje
A paſtyrjo ſo ſběhaju,
Wjerch Tariſiſki ſo pſchiblizuje
Na ſpějnym vělým koniku:
„Strów Bóh waž, džecži iſraelſte!
Wý paſtyrjo, ſo njebojče!
My njeiſkym wójſko njeſchecželske,
Kíž ſkaſhež waž nětk pſchisčlo je.“

A nim ſchědžiſw ſtupi ſtaroſčiwy:
„Wý mózni knježa, kač ſo ma?
To ſu nam wulke Bože džiwy,
Tu wý, tam hwěſdu knjeſowu.
Naž njeſtróža paſk podawf zyly,
Slé jažnoſež wocžam nječini;
Wjchaf wiđili ſmň Bože ſyly,
Štuk Boži krafny njebijefki.

„My hladachmy ſej ſtadla naſche
Nětk pſched tſinacže nozami,
Sso ſwětloſež ſ njebijes wuliwaſche,
Naž jažnoſež Boža wobſwěči.
Schto wuhlada nětk wózko naſche?
We ſwětley drasče mlodženza —
Sso paſtře njebijefki bjež ſdasche,
Kíž ſkote wowzki napowa.

„Ja pſchipowjedam“, tak wón džesche,
„Wam dženža wulke wježele,
Kíž po ſlubje ſo pſchiblizesche;
Waſch ſbóžnik narodžil ſo je;
Njech to ja ſnamjo prawe macže,
So džecžo jara luboſne,
We žlobje ležo namakacže
A ſ peluſčkami powite.“

A ſyla wójſka njebijefkeho
Tam hnydom pola njeho bě,
Ta khwalesche we khorje jeho —
A kač tu jeho khvalicž wě!
My paſk ſo ſ njemu modlicž džechmy,
We wěrje jeho ežaſčachmy!
Kač ſbóžni wo nim tón džen ſež
Kač ſbóžni hiſhež ſež ſam!
(Pokracžowanje.)

Woporniwa luboſež.

(Pokracžowanje.)

Skonečnije wón poſtaný, wocžini woſno a do luboſneje nozyn won poſlada. Po njebiežach ežahachu běle mróčečki, pſches njeſhodžesche pſchecželinje ſmějſotajo měžacž a milijony hwěſdow ſyboſlachu ſo ſ wýbokoſeže ſtrowjo dele na drémazý ſwet. Mér a

pokoju i twórby też na wutrobu żamotnego muža skutkowaſtej, ſo bu ſnutkownie měrníſchi. Žemu bu mjehto woſkoło wutroby a do jeho wocžow dobyſtej ſo dwě ſyſły.

Schto to běſche? Kajke ſpodžiwnie ſacžueče w jeho wutrobie? Žemu běſche, kaž by ſynki khěrliſcha, cžichu, ſwiatu hūdžbu, hyljschal, fotraž w nim ſaklinę.

Wón wot wokna prjedz ſtupi a ſebi lampu ſažweczi. Dolho píched wobraſom žony ſtejſeſche, fotryž na ſezénje wyſche jeho pulta wiſzaſche: píched wobraſom ſwojeje njeboheje maczerje a wón ſe wiſchej nutnoſci na nju hlađaſche. To běſche tež žona, dobrý jandžel jeho žiwjenja — a kaž běſche wón tajfi ſažlepjeny a njeprawý býč možl ſ tej jenej njeſkniczomnej wſchitke žónſke ſatamacž.

Wón ſkonečnje ſwézu haſny a ſo k mèrej poda, ale ſpanje njeſchiniúdže. Hafle na ranje wiſhny a jaſo jeho potom ſkonečko budžesche, džesche pſches jeho duſchu dopominjecze na ſón, fotryž jemu wutrobu ſe ſkódej radoſežu pjetniſeſche a jeho woli požledni naſtorf k roſhudej da.

V.

Wo durje cžéžle Žonicha ſo klapaſche, a hdyž ſo wotwoła, woſhebny knjes ſe ſloymi nawočzemi ſaſtupi. „Pomhaj Bóh! ſsym tu prawje pola cžéžle Žonicha?”

„Tak je, luby ſujeſe!” nechtó ſe ſtola wotmolwi. „S kym mam cžesč? — Nježiwaſe, ſo ſedžo wotstanu, mojej noſy —”

„Derje, derje!” praji zuſy bjes tym, ſo jeho wocži pruhuj o pſches iſtwu ſhwataſtej. „Ja ſym ſeſkar a chzu ſa wami hlađač, dokež ſym wo waſhej thoroſeži hyljschal.”

Bohuwér njeđowěrliwy na zuſeho poſhlada. „Ssměm ſo praſhceſz, ſchtó je wam to prajil?”

„To je wiſho jene”, ſeſkar džesche. „Doſč, ja wěm, ſo ſeſkar ſteje pomožy potriebacze — ſo ſeſe jeje dolho doſč paroval.”

„To je prawje”, ſdychowaſche Bohuwér. „Wot teho cžaſza, ſo poſkladniſa ſa thorych ſa mnje wjazy njeplacži, ſebi wot žaneho ſeſkarja žadacž njeſbžu, ſo ſchthri ſthody wyſhoko fe mni thodži.”

„Leſkarjo ſ kliniki (darmotny wuſtar ſa thudych thorych) darmo thodža”, zuſy wotmolwi.

Bohuwér džiwnje hlađaſche. „Haj k tym, kiž ſu jaſo podpjeri potriebni ſapižani. Bohu wuđ džat, tak daloko hiſcheze nježimy. Sa to ſo Hańža poſtara.”

„Kotra Hańža?”

„Maju džowka.”

„Tak! Hdyž wona je a ſchtó ežini?”

„Wona žonjaze ſlobufi wiſchiwa.”

„Ma dobru ſažlužbu?”

„O haj, ſama ſa ſo by pſchelšeſz moħla, ale ſwojeju ſtarſeſeju ſobu ſežiwič, tak daloko njeđoſzaha. Duž dyrbjeſche tež wot naſutowaných tolerjow bracž, a hdyž běchu wiſhě, je ſamo pſches nožy dželaſala. Sso wě, na ſchodus ſwojeju wocžow, pſchetož po ſtarym waſhnju ſo hiſcheze njehođeſche, wopuſchi njebeſtej hiſhče — — —”

„Mužo!” ſo porokujo ſo loža ſawola. „Ty to tola prajiež nježměſch, wona je tebi ſakaſala!”

„Schto je ſakaſala?” ſo knjes wopraſcha. „Wſchak niežo njeprawe njeje.”

„Bóh ſwarnuj, naſcha Hańža a něſchtó njeprawe cžinieč. Radſcho by ſebi poſt wotrubla”, Žonicha ſraji.

„Nó, duž mi ſměrom ſjeſtej”, proſhеſche zuſy. „Ja džě to nikomu njepraju.”

Wón to tak ſ wutrobu wupraji, ſo wona ſa njeprawe mjeſeſche, jemu něſchtó ſamjeſčeſz. A duž dha praji: „Hdyž chzecze je ſam ſa ſo ſkhowač, chzu wam prajicž. Wona mjeſeſche tajfe rjane dolhe wloſhy. Hdyž jejna ſažlužba wjazy doſahacž njeſhacze a naſutowané běſche ſo tež minylo, je ſebi wopuſchi wotreſala a pſchedala.”

Zuſy najprjedy na žonu a potom na muža poſhlada wiſhón pſcheklapjeny, potom praji wón: „A potom je k druhemu ſchla a tón je jej ſa druhu pſchu jejneho cžela 50 ſchěſnatow ſaplacžil.”

Nětko ſo tež ſtarej cžlowjekaj wiſhej džiwaschtej, ſchtó ma to reſeſeſe. (Skončenje.)

Bismarckowe narodniny.

Wjerch Bismarck, ſaložer němſkeho thězorſtwa, ſtvořiczel němſkeje jednoth, mózny, ryčerſki wodzeſt naſchich politiſkich naležnoſzow pſches telko lět, wobeňdže 1. haprleje t. I. w ſwojim měrnym ſydele w Friedričſruhe ſwój 80 lětny narodny džen. Nětko drje je ſo wón na wumjenk podal a nima wjazy žaneho

džela na wodženju ſtatneje ſwóz. Alle hiſcheze dženža je jeho mjeno naječežniſche a najkražniſche domach w wóznym kraju a wonkach w wukraju. Hiſcheze dženža bija pſchi tutym mjenje wyſhoko wutrobu wiſhých wózniow. Wſchak nježenym ſapomnieč, ſchtož je wón ſa naſch lud ežinil. Rjeje móžno, to jow ſi krótkim dowupižacž. S ſewju a ſi woheňjom je wón naſch ſa jednotu hromadze iſhoval. Mózny a bojaný pola wiſhých njeſcheczelow je wón naſch wózny kraj ežinil. Tak dolho hacž wón hiſcheze wotežki wyſhokeje politiki w rukomaj džeržesche, bě doſč, jenož jeho mjenou njenowacž a njeſcheczeljo tſchepotachu. Wobdarjem ſi najbohatſchin duchom, ſi wóznym roſomom, ſi najkražniſchin pōſnačom cžlowjekow, ſi móznej rěčniwoſežu, runje tak Bohu podatý a hľuboko pobožny kaž hľrobky píched cžlowjekam, luboſeže hódnym, mišy a dobročiwy w wobkhadu pſchi wiſhej rěčniwoſeži ſwontowneho poſtupanja: tak ſteji wón nam píched wocžomaj a je ſi w naſchich džakownych wutrobach. Njeſcheczelow doſč drje je wón měl a ma jich hiſcheze dženž. Taſo pomjatſ ſajhorscheje hańby a najhroſniſcheho nježdaka na potomnikow pſchiniúdže wobſamkjenje nětežiſcheho thězoroweho ſejma, ſchtož je ſapowjedzil jemu k narodnemu dnjej ſwoje pſchecza wupraječ. Naſch luby thězor je wjerch Bismarkej na tole hanibne wosſewjenje hýdom telegraſoval:

Waſchej wyſhokoſeži wupraju ſwoje najhľubſche roſnjeniſdrjeſe na runje pſchijathym wobſamkjenju thězoroweho ſejma. To ſame je doſpoluje napſhecziwne ſacžuečam wiſhých němſkich wjerchow a jich ludow.

Haj tak ſo ma. Tež naſch luby ſerbſki lud njebudze ſo pſches jene cžueč móz ſi tajfimi nježatnymi ſazvjerjemi Bismarkoſeho ſtufka. Běda nam, ſo dyrbjachmy tajfi ſejm widžecž w 25. lěcze wobſtacža ſjednoczeneho thězorstwa! Čim hórschi njeſcheczelovo ſo maja, čim mózniſho a lepje chzemý my ſe ſwojim thězorom wjerchej ſwój najnutriňſchi džak wupraječ. Tež ſerbſki lud wě, ſo móže jenož wobſtacž a kežecž hromadze ſiwižujo ſi móznym thězorstwom. Hdyž budze zyla Němſka 1. hapr. ſo Bohu džakowacž, ſo je wón nam tajfeho muža daril, hdyž budze tónle džen pola naſh jako wulkí narodny džen ſwječený, hdyž budža ſe wiſhých dželov ſemje pſcheczeljo thězorstwa ſwoje dary, ſwoje pſchecza a pröſty ſa ſchdžiwa Bismarka pſchijenječ, dha nječha ſerbſki lud tež ſ dala ſtač. Se ſahorjenymi wutrobami wježelimi ſo tež tajfeho knjeſa a prožymy Boha Knjeſa wo měrny wotrhód ſiwijenja, wo ſbóžny nutſkhd do tamneho ſiwijenja ſa naſcheho njeſapomnitého Bismarka. Pſchede wiſhem dajeſe nam na tuthym dnju ſo wobnowieč k ſwérnej luboſeži k wotzniemu kraju. Nječh je a wotstanje nam Bismark ſtote na pižmo ſwérnoſeže k naſchim wjercham, luboſež a požluſhnoſež k naſchim knježerjam. Kaž pola njeho tak njeh tež rěka pola naſh: Wotzny kraj wiſhe wiſheho. Wón je wo naſchich ſobukrajinach něhdøy rjane ſkolo prajil. Nječh je wérne a ſo wot naſh wiſhých nanajžvěrniſho dopjeli:

Njebojimy ſo nikoho na ſwěče, ſhiba Boha teho Knjeſa!

Bismarckowy konfirmaziski ſchpruch.

Narodninam wjerchha Bismarka dže runje tak wiſhny džen w jeho ſiwijenju prjedy, 31. měrza, na ſotrymž bu tehdý ſta ſ Bismark píched nětk 65 lětami konfirmirowam. Wo Bismarkowym konfirmaziskim ſchpruchu powjeda ſuperintendent Pank w Lipſku, prjedy na zyrfvi ſwiateje Trojzy w Barlinje, ſlědowaze: Raſ w ſapozhatku lěta 1880 praji mi thězorowy fanzler, ſo je w zyrfvi ſwiateje Trojzy ſwój ſchczeňſki ſ klub wobnowil. Sso jeho wopraſhach hacž wón hiſcheze ſwój konfirmaziski ſchpruch wě. „Haj, wón wotmolwi, ſchtož wž cžinieč, to cžinieč ſemu Knjeſej a už cžlowjekam.” Njeje wérno, lepſche ſkolo nježojeſche mi ſobu date býč. — Domach to ſwojemu ſtaremu ſhibětarej powjedach. Tón pytaſche w ſtarych ſapižach konfirmandow a namaſka tam woprawdže mjeno „Ota ſ Bismark” a džesche: „Pſchichodny 31. měrza je ſo runje 50 lět minylo; duž dyrbjeli po prawom Bismarkej jubilejſki konfirmaziski ſchpruch pižacž; ſchtó wě, hacž ma wón hiſcheze tón ſtarý. Prajene, cžinjene. Konfirmaziske wopížmo bu napižane, horkach na nim Schleiermacherowý wobras, to bě přeďař, kž bě jeho konfirmirowal, ſpody ſchpruch ſkol. 3, 23: „A wiſhko, ſchtož cžinieč, to cžinieč ſadži ſ wutrobu, jaſo temu Knjeſej a už cžlowjekam.” Rano 31. měrza jo ſerſhczina fanzlerzej na blido połoži. Wona mi potom powjedasche, ſo ſo wón njeje na ničim nimale tak wježelil, kaž na tuthym pſchekhwatazym ſhutnym dopomjenju na tónle džen, na ſotrehož 50 lětne wróčenje

żo wón njebě na żane waſchnie dopomnił. Taſo někotry čaſh po tym wjerčej Bože wotkaſanje dach, wjedžesche wón mje po žwiatvežnoſeſi k žwojemu pižanskemu bliđu, na kotrymž bě konfirmaziſti ſchpruch ſtajeny a džesche: „Mla tola něſchtō na ſebi, hdyž ma jedyn ſebi prajiež: 50 lět je ſo minylo po tym, ſo ſy pſched Božim woltarjom kſchčeñſki ſlub wobnowiſ. Ale tón ſchpruch dyrbí moja khodžaza hwěſda byež.

Wěrnoſež biblij, ſakitana pſchecžiwo ſeje njeſchecželam.

(Poſtracžowanje.)

Historija iſraelſkeho luda wot wrócenja i Babiſkeho jaſtwa hacž do čaſha Khryſtuſzoweho.

Mn ſym pósinali, kaf dobry běſche ſapoežatf; ale kónz w Khryſtuſzowym čaſhu běſche tón, ſo je w ludu proſte ſakonſke živjenje, morwe ſluženje, wulka hordovéz a pódla wumyſleneje bojaſliwoſcze w ſwonkowym wobfedžbowanju ſakonja tola zyle druhe ſmyſlenje, hacž luboſez k Bohu a k bližiſhemu, kotruž ſakon žada. Mat. 23, 23. Luk. 14, 1—6. To pſchemenjenje je jara powucžaze ſa wſchitke čaſhy. Po tajſim ſamo najlepſchi porjad žyrkwinſkeho živjenja, najlepſche naprawjenja wſchitkých člowlifich wobſtejnjoſeſow k ſbožu člowljeka njevidužah, njevidužah, ſo wutroba k měrej doúdže. Žena myžl teho dla ſeto a bble pſchezo horžiſho ſo hori w zylým ludu:

Nadžiia na Męſiaža.

Nadžiia, ſo Bóh ſam pſchindže a na ludu ſo ſmili (Ezech. 34, 11; Mal. 3, 1; Sach. 14, 9; Jeſ. 54, 5; Hoſea 2, 19), ſo wón ſwojeho „žalbowaneho“ (po hebr. Męſiaža, po grefſkej rěči Khryſtuſza) pójčeze, to běſche wot čaſha proſetow njeſowalne žedzenje zyleho iſraelſkeho luda. Zylý lud běſche w tej myſli pſches jene: „prjedy lepje njebudže, doniž Męſiaž njeſchindže.“ S tym je ſtarofaſonſke wutworjenje a roſvívaniſe k žwojemu tónzej pſchischiſlo. Hdyž Grichojo a Romſzhy ſami na ſwojim pſchibójſtwje ſadwelowachu a pſched duchowym bankrotom ſtejachu, běſche Bóh tola iſraelſki lud pſches ſerjtoteſki doſle wodženje k temu dovjedl, ſo woni jeho w jenej myſli ſa najwyjſchſeho a jeniežkeho pſchipóſnaja a wot njeho ſamchó ſbože w očakuja. Šiwońtowne pſchibójſtwro ſo w Iſraelu myſliz njeſowalne a tiz by Boha prěl, bychu ſa hlupeho měli (Pſ. 14, 1). Ale wſchak pola člowljetow ſteji, hacž chzedža ſnutſkownje Božu myžl pſchijecz abo niz. To je wěz žwobodh — Bóh wocžehnje, ale njeniſuje. Šiutſkowne roſzudženje ſkónežniſe zyle w člowlſkej ruzy leži. A duž ſo wulka hromada luda pod wodženjom jich najwjažy mějchnikow ſa ſeňſte a ſachodne roſzudži. Duchowne a hluſche myſle Bože ſo zyle ſ boka wotſaja. Wonci čaſkaja na krala, tiz by ſ býſkej wſchehomožu wuhotowanym „njeſchecželow“ ſbił, „žwój lud“ pak k wulkemu ſbožu dovjedl. Tak jeho chzedža a ſebi žadaju. Lubi čitarjo ſroſymja, kaf woni tymaj ſlowomaj „njeſchecželjo“ „lud Boži“ zyle druhe ſroſymjenja podžunu, hacž maja hewak w žwiatym pižmje. — Tuta čeſlna nadžiia na Męſiaža, tuta wumyſlena wera do powſchitkowneho ſemſkeho ſboža bjes ſnutſkowneho wobrocženja wobknježi wyſchich a lud a k temu wjedže, ſo ſo tón wot ſwiateho pižma ſlubjenym Męſiaž Boži, jako pſchindže, ſacziſnije a ſaſhudži.

Ale tola njeje Bože wocžehnjenje na ludu bjes pſoda wotſalo. Wo tym pſchichodnje.

(Poſtracžowanje.)

Běſche pſchipad?

Njeſerjazy muž, kotryž Bože ſlowo ſazpiwaſche, džesche jenu njeſelu do Božeho domu, ſo by rjane ſpěwanje ſlyſhal. Po ſpěwanju chyſche do předowanja ſažo ſ Božeho doma woteńcz. Ale dneje běchu ſamkujene. Duž dyrbjeſche ſo ſažo ſyňcež. So pak Bože ſlowo ſlyſhal njeby, ſebi ſi woběmaj rukomaj wuſchi džeržeſche.

Duž ſo jemu mucha na nôž ſyđe a jako ju ſ ruku přjecž honjeſche, runje ſi kletki ſlowa ſlyſcheſche: „Schtóz ma wuſchi k požluchañju, tón požluchaſej!“ Tu ſo jemu džiwno ſdasche, kaž by to ſa njeho prajene bylo. Wonci tež druhu ruku wot wucha přjecž wſa. A wón požluchaſche a požluchaſche a ſlyſcheſche

hrimanje ſakonja a wjeſelu powjeſež evangeliſa a předowanje emu tak k wutrobie džesche, ſo bu druhu člowljek.

Běſche to pſchipad, ſo ſo jemu mucha na nôž ſyň?

Saſtojuſi ſ kraja, tiz njeje ženje ſemſhi khodžil, mějeſche ras njeđelu w měſeže ſiel něſchtō wobſtarac̄. Wokolo 2 hodž. popolduju jeho puež nimo zyrfwe, ſi duchom žalbowaneho, ſlawneho předarja ſlavna Harmja wjedžesche a runje ſo khětro deshežik hiež ſapocža. Wonci hěſche niſowaný, do zyrfwe ſastupicž, ſo by ſi najmjeňſcha pod ſuchim byl. Runje Harms předowac̄ ſapocža. Buſy požluchaſche; deshežik pſchesta, ale wón dele njeſhwataſche. Pſchezo bliže ſo k kletzy cziſhceſche a na předowanje hacž do ſónza požluchaſche. Njeſerjazy běſche ſastupil a wěrjazy džesche ſažo won; a wón ſebi dale na wobſtaranki njeſhleſche, ale ſo domoj poda a ſebi pſchedewſa, ſo chze druhu člowljek byež.

Běſche to pſchipad, ſo ſo runje tehdy deshežik džesche?

Młoda, wjeſela ſerſhežinka Gallizia džesche we wſchej młodostnej rjanoſeſi najrjeňſcho ſwoblekana do džiwadla. Tam ju ſtara duchathora žona ſetka a ſawola: „Haj, kniežnicžka, jeno ſo njeby žana hela byla!“ To ſlowo bu Boži hlož ſa jejnu duſchu a přeni naſtorf k wobrocženju.

Běſche to pſchipad, ſo žbniſka ſerſhežinku ſetka? Běſche pſchipad, ſo wona runje to ſlowo rěčeſche?

Njech jo njevěra pſchipad mijenuje, my dwórfkemu předarjej ſrommelej pſchihložujiemy, tiz praji, ſo njeje druhu pſchipad, thiba tón, wo kotrymž Mat. 6, 33 pižane ſteji: „Přtaježe najprjedy Bože králeſtvo a jeho prawdoſež: dha budže wam to wſchitko pſchidate.“

Na puež hotowý.

Tato rjefſki Jan Huniadeſ Korvinus k žwojemu tónzej ſo bližeſche, jeho duchowny napomina, ſo by žwój dom wobſtaral a k ſbóžnemu tónzej ſo hotowal. Korvinus wotmolvi: „To je hubeny, ujerofomny člowljek, kotryž chze ſebi to hacž k žwojemu tónzej ſhlowac̄, hdež jemu ſmjerſta muſa žaneje ſhwile wjazy k temu njevoſtaji. Bohu budž džak, do tajſich ujerodnych ja njeſluſham! Najwjetſchi džel mojeho živjenja pſchebych w ſmjerſtých ſtrachach, teho dla ſym ſo hižo dawno na moju požlednu hodižniu pſchihotowal!

Woſſiewjenje.

S hluſoko hnutej wutrobu mam wſchém ſubym pſchecželam naſchich ſopjenkow woſſiewicz, ſo 1. aprileje t. l. dla žwojeho pſchibójſtwje do Meran-a w Tyrolſkej jako farař tamneje evangeliſkeje woſſadi ſamolvitu redakziyu ſložu. Ssym ſo ſi wulkej wjeſeloſeſu na tutym ſlutku wobdželil a jeniežžy to wotpohladanje měl, ſo by ſi ſopjenkami ſerbſkemu ſudu to date bylo, ſchtóz druhu hižo dawno maja: pobožne, powucžaze a ſwježelaze njeđelſte nowiny. Bohu temu knieſej budž džak, ſo je ſo ſlutkej derje poradžiež dal! Redakziyu wot nětka knieſ farař Gólc w Budyschinku na ſo woſſime a ſi ſuboſežiſe ſlubjemym pomhanjom knieſow fararjow Henczki w Wochoſach a Mróſala w Ryhvaldze dale powjedže. Duž božemje, wu wſchitzu lubi pſchecželjo! Woſtaricže ſwérku pſchi ſwojim ſubym ſserbowſtvo a pſchi ſwojej starej ſerbſkej pobožnoſeſi. Sso nadžiū, ſo budu ſi dalokeho poſdnja ſubym ſſerbam tu druhu tež hiſcheze wo tym a tamnym pſhac̄ a tak ſwiaſt, tiz naſ ſjednoſeſi, ſdžeržecž móz. Boh lubi knieſ roſhwěſz ſtajneje a pſchezo ſwoje wobliežo nad ſubowanym ſerbſkim ſudem!

Dr. F. Selle, farař.

„Pomhaj Boh“ je wot nětka niz jenož pola knieſow duchownych, ale tež we wſchěch pſchecželam „Sſerb. Rowin“ na wſchach a w Budyschinje doſtač. Na ſchitworek lěta placži wón 40 np., jenotliwe čiſkla ſo po 4 np. pſchedawaju.